

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ

ІНФОРМАТИКА ТА СИСТЕМНІ НАУКИ (ІСН-2010)

Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної конференції

18–20 березня 2010 року

ПОЛТАВА
РВВ ПУСКУ
2010

*Міністерство освіти і науки України
Національна академія наук України
Центральна спілка споживчих товариств України*

**Інститут кібернетики ім. В.М.Глушкова НАН України
Полтавський університет споживчої кооперації України
Полтавський національний педагогічний університет ім.
В.Г.Короленко**

**Національний технічний університет «Харківський
політехнічний інститут»**

Харківський національний університет радіоелектроніки

*Кафедра математичного моделювання та соціальної
інформатики ПУСКУ*

***ІНФОРМАТИКА ТА
СИСТЕМНІ НАУКИ
(ICH-2010)***

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
18-20 березня 2010 року

Полтава
РВВ ПУСКУ
2010

**УДК 519.7+519.8+004
ББК 32.973
I-74**

*Розповсюдження та тиражування без
офіційного дозволу ПУСКУ заборонено*

Оргкомітет

Нестуля О.О. – ректор Полтавського університету споживчої кооперації України, д.і.н., професор – голова;

Рогоза М.Є. – перший проректор Полтавського університету споживчої кооперації України, д.е.н., професор – співголова;

Карпенко О.В. – проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Полтавського університету споживчої кооперації України, к.е.н., доцент – співголова;

Артеменко В.М. – проректор з науково-педагогічної роботи Полтавського університету споживчої кооперації України, к.і.н., доцент – співголова;

Гребенник І.В. – професор кафедри системотехніки Харківського національного університету радіоелектроніки, д.т.н., професор;

Донець Г.П. – завідувач відділу економічної кібернетики Інституту кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України, д.ф.-м.н., с.н.с.;

Ємець О.О. – завідувач кафедри математичного моделювання та соціальної інформатики Полтавського університету споживчої кооперації України, д.ф.-м.н., професор;

Куценко О.С. – завідувач кафедри системного аналізу і управління Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», д.т.н., професор;

Лагно В.І. – проректор з наукової роботи Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка, д.ф.-м.н., професор.

I-74 Інформатика та системні науки (ІСН-2010): матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 18–20 березня 2010 р. / за ред. д.ф.-м.н., проф. Ємця О.О. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2010. – 214 с.

ISBN 978-966-184-076-7

Збірник тез конференції включає сучасну проблематику в таких галузях інформатики та системних наук, як теоретичні основи інформатики і кібернетики, математичне моделювання і обчислювальний методи, математичне та програмне забезпечення обчислювальних машин і систем, системний аналіз і теорія оптимальних рішень. Представлені доповіді, що відображають проблеми сучасної підготовки фахівців з інформатики, прикладної математики, системного аналізу та комп’ютерних інформаційних технологій.

Збірник розрахований на фахівців з кібернетики, інформатики, системного аналізу.

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами
оригіналів – українською, російською, англійською.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відпо-
відають автори.*

УДК 519.7+519.8+004

ББК 32.973

**© Полтавський університет споживчої
кооперації України**

ISBN 978-966-184-076-7

ЗМІСТ

Привітання Генерального директора Кібернетичного центру Національної академії наук України, президента Української федерації інформатики, академіка НАН України Івана Васильовича Сергієнка.....	8
Антонець О.М. Програмна реалізація алгоритму Кармаркара для задачі лінійного програмування	10
Аралова Н.И., Мастыкаш Ю.И., Машкина И.В. Информационные технологии оценки функциональной системы дыхания альпинистов.....	13
Бакова И.В., Пронін О.І. Формування фахових компетенцій сучасних економістів на засадах системного використання інформаційних технологій.....	16
Баранов О.В., Гребенник И.В., Грицай Д.В. Розміщення прямокутних графічних елементів при виготовленні поліграфічної продукції	19
Барболіна Т.М. Деякі характеристики узагальнених λ -класів	22
Бобрякова И.Л., Машкін В.Й., Корнюш И.І. Математичне моделювання процесу розвитку гіпоксії та її корекція в умовах високогір'я	25
Бондаренко А.С., Полюга С.И. Эволюционная метаэвристика для задач упаковки	29
Валуйская О.А. Разбиение на классы близких элементов исходного множества G для размещений без повторений	31
Власов Д.І. Створення електронного навчально-методичного посібника з дисципліни «Основи комп’ютерного дизайну»	35
Голобородько Н.П. Розробка інформаційних технологій з елементами дистанційного навчання для гімназії № 6 м. Полтава	37
Гребенник И.В. Описание, генерация и перечисление комбинаторных множеств со специальными свойствами	39
Грищенко О.О., Дейбук В.Г. Віртуальна лабораторія з теорії графів..	41
Гришанович Т.О. Часова складність алгоритму розкладання НА-графа з трьома твірними за допомогою його кістяків.....	43
Губачов О.П., Лагно В.І. Про нові можливості комп’ютерної математичної програми Visual Calculus	46
Деніс Ю.І. Визначення голосової активності	49

**РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З
ЕЛЕМЕНТАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
ДЛЯ ГІМНАЗІЇ № 6 М. ПОЛТАВА**

Голобородько Н.П., магістр

Полтавський університет споживчої кооперації України

Інтеграція України у європейське та світове співтовариство, соціально-економічні й духовні процеси, що відбуваються в суспільстві, вимагають адекватної трансформації системи освіти. Необхідно надати всім громадянам рівні умови отримання знань завдяки зняттю вікових, соціальних та організаційних обмежень та сприяти формуванню і реалізації індивідуальної освітньої траєкторії для кожного майбутнього фахівця з урахуванням його психофізіологічних особливостей, уподобань, інтересів та здібностей. Для системи дистанційного навчання пред'являються індивідуальні вимоги. Але в загальному під дистанційним навчанням розуміють сукупність наступних заходів: засоби надання учебового матеріалу учню, засоби контролю успішності учня, засоби інтерактивної співпраці учителя і учня, можливість швидкого доповнення курсу новою інформацією, коригування помилок. У дистанційному навчанні змінюється роль і вимоги до викладачів. Лекції складають лише невелику частку, процес навчання орієнтує учнів на творчий пошук інформації, вміння самостійно набувати необхідні знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань з використанням сучасних технологій. Викладачі дистанційних курсів повинні мати універсальну підготовку – володіти сучасними педагогічними та інформаційними технологіями, бути психолого-гічно готовими до роботи із учнями у новому навчально-пізнавальному середовищі.

Сучасні комп’ютерні технології можуть замінити навчання у класі. Для цього необхідно мати комп’ютер і підключення до Інтернет. На сьогоднішній день Полтавська гімназія № 6 має комп’ютерний клас, оснащений потужними комп’ютерами. Гімназисти вивчають інформатику з 5 класу. Соціологічне опитування показує, що 80 % учнів мають підключення до інтернет і мають змогу навчатися інтерактивно. Тому постало питання про створення сайту з елементами дистанційного навчання.

В основу дистанційного навчання покладена самостійна інтерактивна робота учнів зі спеціально розробленими навчальними матеріалами. Усі компоненти й методичні прийоми орієнтовані на те, щоб зробити навчання максимально зручним та ефективним. Саме з метою

забезпечення інтерактивної роботи гімназії № 6 були розроблені інформаційні технології з елементами дистанційного навчання. Спеціально створений шаблон містить web-сторінки, які присвячені дистанційному навчанню, розбитому по класах та предметах. З кожного предмету викладений теоретичний матеріал, приклади, контрольні роботи, тести. Викладений матеріал може перероблятися вчителем за бажанням. Учень вдома розв'язує завдання і відсилає їх потім на електронну пошту школи, вчитель перевіряє та відсилає матеріал учню.

З дистанційним навчанням у школі пов'язана нова організація навчального процесу, основою якої є принцип самостійного навчання. Сучасний освітній процес не складається лише з уроків, він не обмежується лише викладачем і підручником як джерелом знань, а потребує різnobічної активної пізнавальної діяльності всіх суб'єктів навчання і ґрунтуються на використанні різноманітної інформації. До джерел інформації додаються бази даних, довідково-інформаційні, пошукові й експертні системи, телекомунікативні технології, завдяки яким учень має доступ до світових науково-освітніх ресурсів, суттєво зростає роль комп'ютерних програм навчального призначення. У дистанційному навчанні вчитель виконує роль координатора й консультанта, а інтерпретатором знань стає сам учень.

Якщо порівнювати навчання по традиційних формах освіти і дистанційне навчання, то можна прийти до висновку, що дистанційне навчання володіє рядом переваг. Час для вивчення матеріалу вибирається учнем самостійно, що дозволяє йому гнучкіше використовувати свій час. Крім того у період карантину учень не втрачає дорогоцінний час і навчається на відстані. Полтавська гімназія № 6 однією з перших отримала змогу розмістити елементи дистанційного навчання на своєму сайті.

Література

1. Проектування методичної системи дистанційного навчання математики у вищих навчальних закладах: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / Н.В. Буркіна; Черкас. Нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2009. – 20 с. – укр.
2. Шкіль М.І., Жалдак М.І., Працьовитий М.В. та ін. Галузеві стандарти вищої освіти. Математика. – Міністерство освіти і науки України. – К., 2008. – 74 с.
3. Шкіль М.І., Працьовитий М.В., Гончаренко Я.В., Требенко Д.Я. та ін. Державний екзамен з математики і методики навчання математики. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. – 88 с.

4. Алексеева I.B., Гайдай В.О., Диховичний О.О., Коновалова Н.Р., Федорова Л.Б., Воробйов А.С. Комплект дистанційної освіти «Вища математика». – Теорія та методика навчання математики, фізики, інформатики: Збірник наукових праць. Вин. II: В 3-х томах. – Кривий Ріг: Видавничий відділ Нмет АУ, 2008. – Т. 3. – С. 101–105.
5. Антонов В.М. Сучасні комп’ютерні мережі. – К.: МК-Прес, 2007. – 480 с., іл.
6. Дибкова Л.М. Інформатика і комп’ютерна техніка: Навчальний посібник. Видання 2-ге, перероблене, доповнене – К.: Академ-видав, 2007. – 416 с. (Альма-матер).
7. Козырев А.А. Информатика: Учебник для вузов. – СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2007.
8. Колин К.К. Фундаментальные основы информатики: социальная информатика: Учеб. пособие. – М.: Деловая книга, 2007.

УДК519.85

ОПИСАНИЕ, ГЕНЕРАЦИЯ И ПЕРЕЧИСЛЕНИЕ КОМБИНАТОРНЫХ МНОЖЕСТВ СО СПЕЦИАЛЬНЫМИ СВОЙСТВАМИ

Гребенник И.В., профессор, д.т.н.

Харьковский национальный университет радиоэлектроники

Предлагаются средства описания и генерации комбинаторных множеств, обладающих заданными свойствами, на основе базовых комбинаторных множеств и введенных отображений. Задачи перечисления построенных множеств решаются средствами комбинаторной теории видов.

Многие научные и прикладные задачи, в том числе задачи принятия решений и размещения геометрических объектов, имеют комбинаторную структуру. При этом комбинаторные свойства задач таковы, что классические комбинаторные множества (перестановки, сочетания, размещения и др.) не всегда могут составлять адекватную основу их математических моделей. Поэтому необходимо вводить новые комбинаторные множества как средства построения математических моделей задач указанного класса.

Классические подходы к формализации определения комбинаторных множеств относятся к перечислительной комбинаторике и связаны с конфигурациями К. Бержа и теорией перечисления Дж. Пойа. Применение этих подходов к математическому модели-